

STAATSBLAD VAN HET KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

80 **BESLUIT** van 26 februari 1965, houdende vaststelling van een algemene maatregel van rijksbestuur tot uitvoering van enige voorschriften op het gebied van het militair strafprocesrecht (Uitvoeringsregeling militair strafprocesrecht).

WIJ JULIANA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordracht van Onze Ministers van Justitie en van Defensie van 6 oktober 1964, Stafafdeling Wetgeving Publiekrecht, no. 367/664;

Gelet op de artikelen 25c, 25d en 121 van de Rechtspleging bij de Zeemacht, 28d, 28e en 134 van de Rechtspleging bij de Land- en de Luchtmacht, 21, 25a, 36b en 44a van het Wetboek van Militair Strafrecht en V en VII van de Rijkswet van 4 juli 1963 (Stb. 294);

De Raad van State van het Koninkrijk gehoord (advies van 11 november 1964, no. 30);

Gezien het nader rapport van Onze voornoemde Ministers van 3 februari 1965, Stafafdeling Wetgeving Publiekrecht, no. 42/665;

De bepalingen van het Statuut voor het Koninkrijk in acht genomen zijnde;

Hebben goedgevonden en verstaan:

§ 1. *Uitvoering van de artikelen 25c en 25d van de Rechtspleging bij de Zeemacht en 28d en 28e van de Rechtspleging bij de Land- en de Luchtmacht.*

Artikel 1. 1. De verdachte of beklaagde, dan wel diens raadsman wordt gelegenheid gegeven tot kennisneming van processtukken:

a. voor de verwijzing ten burele van de verwijzingsautoriteit;

b. overigens ter secretarie van de krijgsraad.

2. Aan een verdachte of beklaagde die rechtens van zijn vrijheid is beroofd, wordt echter gelegenheid tot zodanige kennisneming gegeven ter plaatse waar hij zich bevindt.

3. Voor de verwijzing kan de verwijzingsautoriteit en daarna kan de president van de krijgsraad ook gelegenheid tot kennisneming elders geven.

Artikel 2. 1. De stukken worden hetzij in het oorspronkelijke hetzij in afschrift voorgelegd.

2. Voor zoveel nodig wordt bij de kennisneming toezicht uitgeoefend.

3. De gelegenheid tot kennisneming moet aldus worden gegeven, dat de betrokkene uit de stukken aantekeningen kan maken. Aan de verdachte of beklaagde die rechtens van zijn vrijheid is beroofd, worden desgewenst de voor het maken van aantekeningen vereiste middelen ter beschikking gesteld.

Artikel 3. De nadere regeling, voor zover nodig, van de kennisneming geschiedt:

a. voor de verwijzing door de verwijzingsautoriteit;

b. tijdens de informatiën door de officier-commissaris;

c. overigens na de verwijzing door de president van de krijgsraad.

Artikel 4. Afschriften van processtukken waarvan de kennisneming geoorloofd is, worden de verdachte of beklaagde, dan wel diens raadsman voor de verwijzing door de zorg van de

verwijzingsautoriteit en daarna door de secretaris van de krijgsraad op aanvraag verstrekt zo spoedig als zulks mogelijk is zonder dat daardoor het onderzoek vertraging ondervindt.

§ 2. *Uitvoering van de artikelen 121 van de Rechtspleging bij de Zeemacht en 134 van de Rechtspleging bij de Land- en de Luchtmacht.*

Artikel 5. In Suriname zal geen permanente krijgsraad, in de Nederlandse Antillen geen arrondissements-krijgsraad zijn gevestigd.

Artikel 6. 1. De permanente krijgsraad in de Nederlandse Antillen is gevestigd te Willemstad.

2. De hoofdplaats van de arrondissements-krijgsraad in Suriname is Paramaribo.

§ 3. *Uitvoering van artikel 21 van het Wetboek van Militair Strafrecht.*

Artikel 7. 1. Tenuitvoerlegging in strafgestichten in Suriname of de Nederlandse Antillen, als bedoeld in artikel 21, eerste lid, van het Wetboek van Militair Strafrecht, kan plaats vinden, indien:

a. het feitelijk onmogelijk is om gebruik te maken van een daartoe bestemd gesticht of gebouw in Nederland of

b. de veroordeelde in een van deze landen is geboren, dan wel

c. de veroordeelde zich op het tijdstip waarop de straf uitvoerbaar is geworden, in een van deze landen bevindt, met dien verstande, dat hij, anders dan met zijn schriftelijke toestemming ten hoogste zes maanden van de straf in zulk een gesticht ondergaat.

2. De straf wordt ten uitvoer gelegd, indien zij bestaat uit:

a. gevangenisstraf, in een gevangenis;

b. militaire detentie, in een huis van bewaring;

c. hechtenis, in een huis van bewaring.

Artikel 8. 1. Tenuitvoerlegging, als bedoeld in artikel 21, tweede lid, van het Wetboek van Militair Strafrecht, kan plaats vinden in een strafgesticht buiten het Koninkrijk, dat naar het oordeel van het met de tenuitvoerlegging belaste gezag daarvoor genoegzaam geschikt is, of, doch voor ten hoogste vier weken, op een plaats bestemd of geschikt tot het ondergaan van een krijgstuuchtelijke straf. Tenzij het feitelijk onmogelijk is de veroordeelde zijn verdere straf in een strafgesticht binnen het Koninkrijk te doen ondergaan, vindt, anders dan met zijn schriftelijke toestemming, de tenuitvoerlegging voor ten hoogste zes maanden in een strafgesticht buiten het Koninkrijk plaats.

2. Is een strafgesticht buiten het Koninkrijk niet of niet meer beschikbaar, dan kan de gehele straf of het gehele verdere deel van de straf worden ondergaan op een plaats bestemd of geschikt tot het ondergaan van een krijgstuuchtelijke straf.

3. Op een plaats bestemd of geschikt voor het ondergaan van een krijgstuuchtelijke straf wordt de straf gedurende de eerste veertien dagen als streng arrest, daarna als verzaamd arrest ondergaan.

§ 4. *Uitvoering van artikel 25a van het Wetboek van Militair Strafrecht.*

Artikel 9. 1. De tenuitvoerlegging van de bijkomende straf van ontslag uit de militaire dienst of verlaging heeft plaats door betekening aan de veroordeelde in persoon van de daartoe strekkende aanzegging van het met de tenuitvoerlegging belaste gezag. De betekening geschiedt door of vanwege de Commanderende Officier.

2. Is betekening aan de veroordeelde in persoon niet mogelijk, dan treedt daarvoor in de plaats betekening vanwege het met de tenuitvoerlegging belaste gezag aan Onze Minister van Defensie.

3. De datum van betekening geldt als datum van ontslag, dan wel verlaging.

§ 5. *Uitvoering van artikel 36b van het Wetboek van Militair Strafrecht.*

Artikel 10. 1. Met betrekking tot het tijdstip van ingang van de bijkomende straf van ontzegging van de bevoegdheid motorrijtuigen te besturen of de luchtvaart uit te oefenen en de daaraan verbonden administratieve gevolgen wordt die straf gelijkgesteld met de overeenkomstige straf van het burgerlijke strafrecht van het rijkdeel, waar de veroordeelde op het tijdstip van het onherroepelijk worden van de rechterlijke uitspraak woont, of, zo hij op dat tijdstip militair is, is gestationeerd. Is de veroordeelde buiten het Koninkrijk woonachtig, onderscheidenlijk gestationeerd, dan vindt gelijkstelling met de overeenkomstige straf in het burgerlijke strafrecht van Nederland plaats.

2. Indien met toepassing van het vorige lid het tijdstip van ingang van de daar genoemde bijkomende straffen niet kan worden bepaald, gaan zij in zodra de rechterlijke uitspraak uitvoerbaar is geworden.

Artikel 11. 1. Bij oplegging van de bijkomende straf van ontzegging van de bevoegdheid motorrijtuigen te besturen, verliest een aan de veroordeelde door of vanwege Onze Minister van Defensie afgegeven militair rijbewijs zijn geldigheid voor de duur van de ontzegging, zodra de rechterlijke uitspraak, voor wat die straf betreft, uitvoerbaar is geworden.

2. De veroordeelde is verplicht het in zijn bezit zijnde exemplaar van het betrokken bewijs binnen acht dagen nadat het zijn geldigheid heeft verloren, op eerste vordering over te geven aan een door het met de tenuitvoerlegging belaste gezag aangewezen opsporingsambtenaar. De ambtenaar zendt het bewijs onverwijld naar dat gezag.

§ 6. *Uitvoering van artikel 44a van het Wetboek van Militair Strafrecht.*

Artikel 12. 1. De verpleging van personen, bedoeld in artikel 44a van het Wetboek van Militair Strafrecht, kan plaatsvinden in Suriname en de Nederlandse Antillen, indien

a. de gelegenheid ontbreekt gebruik te maken van een daartoe bestemd gesticht of gebouw in Nederland of

b. de ter beschikking gestelde in één van deze landen is geboren.

2. De verpleging kan slechts plaatsvinden in een inrichting, welke naar het oordeel van het met de tenuitvoerlegging belaste gezag daartoe, mede met het oog op de persoon van de ter beschikking gestelde, genoegzaam geschikt is.

§ 7. *Uitvoering van artikel V van de Rijkswet van 4 juli 1963 (Stb. 294).*

Artikel 13. 1. De arrondissementskrijgsraden te 's-Gravenhage, Arnhem en 's-Hertogenbosch nemen bij de opheffing van de aldaar gevestigde kriegsraad te velde de naar die kriegsraad verwezen zaken over.

2. De arrondissements-kriegsraad in Suriname en de permanente kriegsraad in de Nederlandse Antillen nemen bij de opheffing van de kriegsraad in hun rijkdeel de naar die kriegsraad verwezen zaken over.

§ 8. *Uitvoering van artikel VII van de Rijkswet van 4 juli 1963 (Stb. 294).*

Artikel 14. Op de vaststelling van gerechtskosten in strafzaken waarvan een militair gerecht kennis neemt is van overeenkomstige toepassing de regeling van de tarieven van gerechtskosten in strafzaken waarvan de gewone rechter in het rijkdeel waar de berechting plaatsvindt kennis neemt, behoudens de bepalingen van deze paragraaf.

Artikel 15. De berekening van de vergoeding voor reis- en verblijfkosten van personen, die krachtens een aanstelling of een arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht in burgerlijke dienst zijn van de overheid of een harer diensten, bedrijven of instellingen, en van militairen in werkelijke dienst geschiedt naar de voor hen onderscheidenlijk vastgestelde regelingen.

Artikel 16. 1. Indien de berechting van strafzaken, waarvan een militair gerecht kennis neemt, buiten het grondgebied van het Koninkrijk plaatsvindt, worden declaraties voor vergoedingen voor werkzaamheden, wegens tijdverzuim en voor reis- en verblijfkosten, gericht tot de voorzitter van het militair gerecht waarvoor de zaak wordt vervolgd, schriftelijk ingediend bij de griffier of de secretaris van dat gerecht.

2. De voorzitter van het militair gerecht, bedoeld in het vorige lid, stelt de vergoeding naar billijkheid vast.

3. Tegen de beschikking waarbij het gedeclareerde bedrag is afgewezen of slechts gedeeltelijk goedgekeurd, kan de verzoeker binnen twee dagen na haar uitreiking, schriftelijk of mondeling, bezwaren indienen bij het militair gerecht, dat daarop beslist.

4. Onze Minister van Justitie kan nadere regelen stellen.

§ 9. *Slotbepalingen*

Artikel 17. Dit besluit kan worden aangehaald als Uitvoeringsregeling militair strafprocesrecht.

Artikel 18. De Rijkswet van 4 juli 1963, houdende wijziging van het militaire strafprocesrecht, de Rijkswet van 4 juli 1963, houdende wijziging van het materiële militaire strafrecht en het militaire tuchtrecht, en dit besluit treden in werking met ingang van 1 juli 1965.

Onze Ministers van Justitie en van Defensie zijn belast met de uitvoering van dit besluit, dat met de daarbij behorende nota van toelichting in het *Staatsblad*, het *Gouvernementsblad* van Suriname en het *Publicatieblad* van de Nederlandse Antillen zal worden geplaatst en waarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State van het Koninkrijk.

Soestdijk, 26 februari 1965.

JULIANA.

De Minister van Justitie,

Y. SCHOLTEN.

De Minister van Defensie,

DE JONG.

Uitgegeven de negende maart 1965.

De Minister van Justitie,

Y. SCHOLTEN.

NOTA VAN TOELICHTING

Algemeen

Bij de Rijkswetten van 4 juli 1963 (Stb. 294 en 295) zijn in afwachting van een nieuwe regeling van het militaire strafprocesrecht de bestaande bepalingen op een groot aantal punten herzien. De inwerkingtreding van deze wetten vindt plaats op een door de Kroon te bepalen tijdstip.

Deze nadere bepaling van het tijdstip van invoering van de herziene regeling was noodzakelijk, omdat aan de invoering de totstandkoming van een reeks uitvoeringsvoorschriften en het treffen van andere voorzieningen dient vooraf te gaan.

In het onderhavige ontwerp zijn die uitvoeringsvoorschriften, voorzover zij bij algemene maatregel van rijksbestuur dienen te worden vastgesteld, bijeengebracht. Het lijkt doelmatig deze voorzieningen, ofschoon zij onderling niet samenhangen, in één document op te nemen.

Hoewel de voorzieningen deels uitvoering geven aan bepalingen van het Wetboek van Militair Strafrecht, zijn zij van strafprocesrechtelijke aard. Daarom kan aan het ontwerp de citeertitel „Uitvoeringsregeling militair strafprocesrecht” worden gegeven.

Uiteraard dient de ontworpen regeling tegelijk met de genoemde Rijkswetten in werking te treden. Hierin voorziet artikel 18.

§ 1. Uitvoering van de artikelen 25c en 25d van de Rechtspleging bij de Zeemacht en 28d en 28e van de Rechtspleging bij de Land- en de Luchtmacht.

In artikel 25c van de Rechtspleging bij de Zeemacht, onderscheidenlijk artikel 28d van de Rechtspleging bij de Land- en de Luchtmacht, wordt de regeling van de wijze waarop kennisneming van de processtukken mag geschieden en afschrift van processtukken wordt verstrekt, alsmede van het kosteloos bekomen van afschriften opgedragen aan de algemene maatregel van rijksbestuur. Artikel 25d van eerstgenoemde en artikel 28e van laatstgenoemde rechtspleging bepalen hetzelfde ten aanzien van kennisneming van stukken en het bekomen van afschriften door de raadsman.

Deze paragraaf voorziet hierin behoudens voor wat betreft het kosteloos bekomen van afschriften, welk laatste onderwerp regeling vindt in § 8 van het ontwerp, t.w. de bepalingen inzake de tarieven in strafzaken.

De bepalingen van deze paragraaf zijn ontleend aan de artikelen 51a en volgende van het Reglement I betreffende de rechterlijke organisatie met dien verstande, dat als de met de beslissing belaste autoriteit telkens is aangewezen degene, die in het betrokken stadium van het strafproces als de meest gereede is te beschouwen en, voor wat artikel 1, eerste lid, aangaat, als plaats van kennisneming is aangegeven de plaats waar het dossier zich gewoonlijk zal bevinden.

De bepalingen van deze paragraaf vinden ingevolge artikel 75 van de Provisionele Instructie voor het Hoog Militair Gerechtshof overeenkomstig toepassing op de kennisneming van processtukken en de verstrekking van afschriften daarvan in bij het Hoog Militair Gerechtshof aanhangige zaken.

§ 2. Uitvoering van de artikelen 121 van de Rechtspleging bij de Zeemacht en 134 van de Rechtspleging bij de Land- en de Luchtmacht.

Artikel 5. Artikel 134, zesde lid, van de Rechtspleging bij de Land- en de Luchtmacht houdt in, dat bij algemene maatregel van rijksbestuur kan worden voorgeschreven, dat in Suriname of de Nederlandse Antillen geen arrondissementen-krijgsraad zal zijn gevestigd. Dit kan worden bepaald, indien de omvang of de samenstelling van de aldaar aanwezige krijgsmacht daartoe aanleiding geeft. Artikel 121, derde lid, van de Rechtspleging voor de Zeemacht schept eenzelfde mogelijkheid met betrekking tot de permanente krijgsraad in een van die Rijksdelen.

Aangezien in Suriname slechts eenheden van de Koninklijke Marine van zeer geringe omvang, in de Nederlandse Antillen

geen eenheden van de Koninklijke Landmacht en Koninklijke Luchtmacht zijn gestationeerd, is er aanleiding voor te schrijven, dat in eerstgenoemd rijksdeel geen permanente krijgsraad en in het laatstgenoemde geen arrondissementen-krijgsraad zal zijn gevestigd.

§ 3. Uitvoering van artikel 21 van het Wetboek van Militair Strafrecht

Artikel 7. In dit artikel, dat uitvoering geeft aan artikel 21, eerste lid, van het Wetboek van Militair Strafrecht, worden de gevallen omschreven, waarin tenuitvoerlegging van een vrijheidsstraf in een strafgesticht in Suriname of de Nederlandse Antillen geoorloofd is.

In de eerste plaats wordt de mogelijkheid daartoe geschapen, wanneer executie van de straf in Nederland feitelijk onmogelijk is.

Voorts wordt executie in die landen mogelijk gemaakt, als de veroordeelde daar geboren is. In dat geval zal het soms m.n. met het oog op de resocialisering van de veroordeelde, wenselijk zijn hem de straf in zijn land van herkomst of in een land, waarin de omstandigheden vergelijkbaar zijn met die van dat land, te doen ondergaan. De redactie is zodanig gekozen, dat de straf van een Surinaamse veroordeelde in de Nederlandse Antillen en omgekeerd kan worden ten uitvoer gelegd.

Tenslotte kent het artikel de mogelijkheid tot zodanige executie in het geval, dat de veroordeelde zich reeds in Suriname of de Nederlandse Antillen bevindt. Omdat aan zulk een tenuitvoerlegging voor langer gestraften praktische bezwaren kunnen zijn verbonden, is bepaald, dat slechts ten hoogste zes maanden van de straf aldus kan worden ondergaan. Voortzetting van de executie op deze voet na die termijn is gebonden aan de schriftelijke toestemming van de veroordeelde. Door dit laatste kan b.v. worden voorzien in gevallen, waarin de veroordeelde niet in Suriname of de Nederlandse Antillen is geboren, doch daar wel thuishoort en na het ondergaan van de straf ook wil blijven.

Artikel 8. Dit artikel strekt tot uitvoering van artikel 21, tweede lid, van het Wetboek van Militair Strafrecht. Het ziet op de situaties, dat de verbinding met Nederland of andere delen van het Koninkrijk is afgesneden, dan wel het grote praktische bezwaren ontmoet de veroordeelde daarheen voor het ondergaan van zijn straf over te brengen, zoals bij de executie van korte vrijheidsstraffen van personeel van het in het begin van de jaren vijftig in Korea gestationeerde detachement.

Er wordt dan de keus gelaten tussen een strafgesticht buiten het Koninkrijk en een plaats bestemd of geschikt voor het ondergaan van een krijgstuchtelijke straf met dien verstande, dat, indien mogelijk, de verdere tenuitvoerlegging in een strafgesticht dient plaats te vinden.

Tenzij de verbindingen met het Koninkrijk zijn verbroken, is executie in zulk een strafgesticht, anders dan met schriftelijke toestemming van de veroordeelde, niet voor meer dan zes maanden geoorloofd.

Voor wat het regiem betreft, het is uiteraard niet mogelijk de eisen te omschrijven waaraan een strafgesticht buiten het Koninkrijk moet voldoen om als plaats van tenuitvoerlegging van de straf in aanmerking te komen. Het artikel bevat dan ook slechts de bepaling, dat het gesticht naar het oordeel van het met de tenuitvoerlegging belaste gezag genoegzaam geschikt moet zijn. Deze geschiktheid wordt o.m. bepaald door de mate waarin het regiem van het gesticht overeenkomt met dat van de inrichtingen binnen het Koninkrijk, waarin normaliter de straf zou zijn ten uitvoer gelegd, en door de persoon van de veroordeelde.

Indien de straf wordt geëxecuteerd op een plaats bestemd of geschikt tot het ondergaan van een krijgstuchtelijke straf, moeten slechts de eerste veertien dagen als streng arrest worden ondergaan. Het streng arrest brengt immers isolering van de gedetineerde met zich mede, hetgeen voor wat langere vrijheidsstraffen ongewenst is.

§ 4. *Uitvoering van artikel 25a van het Wetboek van Militair Strafrecht*

Artikel 9. De executie van de straffen van ontslag uit de militaire dienst en verlaging wordt volgens artikel 25a van het Wetboek van Militaire Strafrecht door de Kroon geregeld.

Dit is noodzakelijk aangezien zonder nadere regeling deze bijkomende straffen zouden ingaan op het tijdstip dat het vonnis of de sententie uitvoerbaar is geworden. Moeilijkheden zouden dan kunnen ontstaan in verband met de administratieve afwikkeling bij het onderdeel van de veroordeelde.

Daarom voorziet dit artikel in een regeling waarbij de executie van deze bijkomende straffen plaats heeft door betekening van de aanzegging aan de veroordeelde nadat het vonnis of de sententie uitvoerbaar is geworden.

Het tweede lid geeft een regeling voor het geval de veroordeelde — om welke reden dan ook — niet bereikbaar is. In dat geval vindt betekening aan de Minister van Defensie plaats, omdat op diens departement de centrale personeelsadministratie berust.

§ 5. *Uitvoering van artikel 36b van het Wetboek van Militair Strafrecht*

Artikel 36b van het Wetboek van Militair Strafrecht bepaalt, dat de Kroon regelen kan stellen met betrekking tot het tijdstip van ingang van de bijkomende straffen van ontzegging van de bevoegdheid motorrijtuigen te besturen of de luchtvaart uit te oefenen, en daaraan verbonden administratieve gevolgen. Deze bijkomende straffen kunnen worden opgelegd wegens overtreding van de artikelen 162, 163 of 165, onderscheidenlijk artikel 166 van dat wetboek.

Bij deze delegatie is gedacht aan voorzieningen in de trant van artikel 39 van de Wegenverkeerswet en artikel 64 van de Luchtvaartwet. Het zou niet doelmatig zijn geweest een dergelijke regeling op te nemen in het Wetboek van Militair Strafrecht zelf, omdat daarbij niet alleen rekening moet worden gehouden met de toestand in Nederland maar ook met die in de overige rijkdelen. Bovendien is de bewuste regeling te gedetailleerd en te zeer aan wijziging onderhevig om deel uit te maken van het wetboek.

In deze paragraaf is de delegatie in dier voege gehanteerd, dat wordt verwezen naar het geldende recht in het rijkdeel, waar de veroordeelde op het tijdstip van het onherroepelijk worden van de uitspraak woont of, zo hij militair is, is gestationeerd. Is de veroordeelde buiten het Koninkrijk woonachtig of gestationeerd, dan geldt het recht van Nederland (artikel 10, eerste lid).

Artikel 10, tweede lid, beoogt een lacune te voorkomen die door het stelsel van verwijzing zou kunnen ontstaan, indien het recht van het betrokken rijkdeel voor het tijdstip van ingang van de bijkomende straffen geen regeling inhoudt.

Artikel 11 bepaalt, dat bij de ontzegging van de rijbevoegdheid het militair rijbewijs, dat alleen van interne betekenis binnen de krijgsmacht is, voor de duur van de ontzegging zijn geldigheid verliest en moet worden ingeleverd.

§ 6. *Uitvoering van artikel 44a van het Wetboek van Militair Strafrecht*

Artikel 12. De verpleging van een ter beschikking gestelde kan volgens dit artikel slechts in Suriname of de Nederlandse Antillen plaatsvinden, indien de verbinding met Nederland is afgesneden of de ter beschikking gestelde in één van beide landen is geboren. De tekst laat toe, dat een in Suriname geboortige in de Nederlandse Antillen wordt verpleegd en omgekeerd.

§ 7. *Uitvoering van artikel V van de Rijkswet van 4 juli 1963 (Stb. 294)*

Artikel 13. Artikel V van de Rijkswet van 4 juli 1963 (Stb. 294) draagt aan de Kroon op de arrondissements-krijgsraden en permanente krijgsraden aan te wijzen, welke de zaken overnemen, die op het tijdstip van opheffing van de krijgsraden te velde en van de krijgsraden in Suriname en de Nederlandse Antillen bij die krijgsraden aanhangig zijn.

Dit artikel strekt tot zodanige aanwijzing, welke overigens geen toelichting behoeft.

§ 8. *Uitvoering van artikel VII van de Rijkswet van 4 juli 1963 (Stb. 294)*

Ingevolge artikel VII van de Rijkswet van 4 juli 1963 (Stb. 294), houdende wijziging van het militair strafprocesrecht, dient bij of krachtens algemene maatregel van rijksbestuur het tarief van gerechtskosten in zaken waarvan de militaire rechter kennis neemt, zoveel mogelijk overeenkomstig de regeling welke in Nederland, Suriname en de Nederlandse Antillen voor gewone strafzaken geldt, te worden vastgesteld.

De gerechtskostenregelingen in gewone strafzaken, die thans in de verschillende rijkdelen van kracht zijn, lopen te zeer uiteen dan dat één daarop aansluitende gerechtskostenregeling in militaire strafzaken kan worden gegeven.

Daarom is in deze paragraaf een systeem gevolgd waarbij de in de rijkdelen geldende regelingen van overeenkomstige toepassing worden verklaard, en waarbij de toepasselijkheid van één dezer regelingen wordt bepaald door de plaats van berechting.

Dit systeem biedt het voordeel, dat een mogelijke herziening in de toekomst van de gerechtskostenregelingen in gewone strafzaken niet noodzakelijkerwijs herziening van de regeling in militaire strafzaken behoeft mee te brengen.

In afwijking van althans de Nederlandse gerechtskostenregelingen in gewone strafzaken is met betrekking tot reis- en verblijfkosten in de eerste plaats bepaald, dat voor de vergoeding van deze kosten aan militairen de specifiek op hen afgestemde regelingen van toepassing zijn. Hierdoor wordt een dubbel en uiteenlopend tarief, al naar gelang de kosten voortvloeien uit de normale uitoefening van de militaire dienst dan wel uit een opdracht van de militaire justitie — hetgeen extra administratie en kosten met zich zou brengen — vermeden. Bovendien zijn officieren verplicht gebruik te maken van 1e klasse openbaar vervoer, terwijl de gerechtskostenregelingen althans voor getuigen in het algemeen slechts een vergoeding voor de laagste klasse toekennen.

Voorts is bepaald, teneinde uniformiteit met de reis- en verblijfkostenregelingen van ambtenaren, daaronder begrepen de burgerjustitiële functionarissen van de militaire gerechten, te bewaren, dat de vergoeding van hun onkosten geschiedt naar voor hen in het algemeen geldende regelingen.

Deze paragraaf voorziet tevens in een — zij het summier — regeling voor het geval berechting buiten Nederland, Suriname of de Nederlandse Antillen plaatsvindt. Met het oog op de bijzondere omstandigheden die ertoe kunnen leiden dat berechting buiten het Koninkrijk plaatsvindt (b.v. oorlogsomstandigheden, vredebewarende acties waaraan Nederlandse militairen deelnemen) dient geen gedetailleerde regeling te worden vastgesteld. Toepassing zonder meer van de ter plaatse geldende bepalingen heeft het bezwaar, dat de militaire rechter van deze geen kennis heeft of deze moeilijk kan verkrijgen juist in verband met de eerdergenoemde bijzondere omstandigheden. Bovendien wijken de buitenlandse gerechtskostenregelingen, die van land tot land verschillen, van de onze af. Om deze redenen verdient een systeem de voorkeur dat de militaire rechter vrijheid geeft bij het vaststellen van de gerechtskosten en hem de mogelijkheid biedt enerzijds rekening te houden met de noodzakelijk gemaakte onkosten — voorzover het betreft de reis- en verblijfkosten —, anderzijds naar eigen redelijk inzicht te handelen met betrekking tot vergoedingen wegens tijdverzuim en voor werkzaamheden. In verband met het summier karakter van deze regeling is bepaald, dat de Minister van Justitie nadere regelen kan geven. Dit kan mede wenselijk zijn met het oog op verblijf buitenslands in NAVO-verband.

De bepalingen van deze paragraaf vinden ingevolge artikel 75 van de Provisionele Instructie voor het Hoog Militair Gerechtshof overeenkomstig toepassing in bij dat hof aanhangige zaken.

De Minister van Justitie,
Y. SCHOLTEN.

De Minister van Defensie,
DE JONG.